

Dvadeset i peta obljetnica inženjerskih komora

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

Tijekom dvadeset i pet godina, koliko je prošlo od donošenja zakona kojim su inženjerske komore dobile svoju institucionalnu ulogu, strukovne komore odigrale su važnu ulogu u razvoju graditeljstva u Hrvatskoj. Njihova misija ostaje osigurati visoke standarde struke, štiti javni interes i omogućiti stalno stručno usavršavanje svojih članova.

Povijest razvoja inženjerskih komora u Hrvatskoj

Pet inženjerskih komora, Hrvatska komora arhitekata, Hrvatska komora inženjera građevinarstva, Hrvatska komora ovlaštenih inženjera geodezije, Hrvatska komora inženjera strojarstva i Hrvatska komora inženjera elektrotehnike, proizišlo je iz Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu, osnovane 1998. Ideja o osnivanju udruženja koje će štiti šire društvene interese te poticati razvoj i stručno usavršavanje u području graditeljstva pojavila se puno prije, početkom devedesetih godina prošlog stoljeća. U ožujku 1990. imenovan je Inicijativni odbor za osnivanje samostalnog sindikata diplomiranih inženjera arhitekture i građevinarstva, a ubrzo potom Udruženje hrvatskih arhitekata (UHA) pokrenulo je inicijativu za osnivanje komore arhitekata.

Na tribini Hrvatskog inženjerskog saveza, održanoj 30. lipnja 1993., zaključeno je da je neophodno donijeti zakon o inženjerskim komorama. Taj je zakon trebao definirati postupak osnivanja pojedinačnih strukovnih komora ili jedinstvene komore s više strukovnih grupacija. U jesen iste godine osnovana je Komisija za regulativu, koja je u suradnji s fakultetima i strukovnim udrugama izradila Nacrt statuta Komore hrvatskih arhitekata, dovršen u travnju 1994. Prva sjednica Osnivačkog odbora Hrvatske komore arhite-

kata održana je 18. siječnja 1996. Tom su prigodom konstituirani različiti odbori i radna tijela, a intenzivirana je i suradnja s nadležnim ministarstvom. U svibnju 1997. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izradilo je Nacrt prijedloga zakona o Hrvatskoj inženjerskoj komori.

Strukovne udruge, uključujući Udruženje hrvatskih arhitekata, Hrvatski savez gra-

đevinskih inženjera, Hrvatsko geodetsko društvo i druge, organizirale su 31. siječnja 1998. Sabor radi poticanja donošenja zakona o osnivanju Hrvatske komore arhitekata i inženjera. Zakon je konačno donesen 20. ožujka 1998., a objavljen u *Narodnim novinama* 3. travnja 1998. Time su definirani temeljni ustroj, područje djelovanja i javne ovlasti Komore.

Na temelju tog zakona 28. travnja 1998. imenovan je Osnivački odbor Komore na čelu sa Zdravkom Mahmetom, dipl. ing. arh. Prva osnivačka skupština održana je 12. prosinca 1998. i na njoj su izabrani prvi predsjednik Komore Ivan Franić, dipl. ing. arh., njegovi zamjenici te članovi Nadzornog i Upravnog odbora. Na istoj skupštini prihvaćeni su prvi akti Komore, uključujući Statut i Kodeks strukovne etike.

Zajednička fotografija predsjednika pet inženjerskih komora

Hrvatska komora arhitekata i inženjera u graditeljstvu (HKAIG) sastojala se od pet strukovnih razreda i djelovala je na uređenju tržišta usluga projektiranja i nadzora u graditeljstvu. Unatoč izazovima i različitim interesima unutar struke Komora je osigurala profesionalne standarde i štitila interese svojih članova. Godine 2010., donošenjem novog Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima, HKAIG je ukinut, a strukovni razredi postali su zasebne strukovne komore koje danas djeluju kao Hrvatska komora inženjera građevinarstva, Hrvatska komora arhitekata, Hrvatska komora inženjera strojarstva, Hrvatska komora inženjera elektrotehnike i Hrvatska komora ovlaštenih inženjera geodezije. Posljednja od njih osnovana je 16. srpnja 2010., čime je formalno završeno razdoblje jedinstvene komore.

Dvadeset i pet godina nakon donošenja zakona kojim su inženjerske komore dobile svoju institucionalnu ulogu može se reći da su odigrale vrlo značajnu ulogu u razvoju graditeljstva u Hrvatskoj. Njihova misija ostaje osigurati visoke standarde struke, štititi javni interes i omogućiti stalno stručno usavršavanje svojih članova.

Svečana akademija povodom 25. obljetnice djelovanja inženjerskih komora u Hrvatskoj

Svečana akademija povodom 25. obljetnice djelovanja pet inženjerskih komora u Hrvatskoj održana je 4. veljače 2025. u *Mozaik Event Centru* u Zagrebu. Tom prigodom prikazan je kratki dokumentarni film "Graditelji struke: 25 godina inženjerskih komora u Hrvatskoj", koji prikazuje razvoj inženjerskih komora kroz tri ključna razdoblja: osnivanje zajedničke komore 1998., podjelu na pet inženjerskih komora 2009. i njihov daljnji razvoj od 2020. do danas. Tema je filma uloga inženjerskih komora u oblikovanju profesionalnih standarda i razvoju struke te njihov doprinos društvu. Tom je prigodom dodijeljeno i 15 plaketa inženjerima zaslužnima za napredak struke i razvoj komora.

Branko Bačić, potpredsjednik Vlade RH i ministar prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine

Sudionicima svečane akademije obratili su se predsjednici svih pet strukovnih komora te Branko Bačić, potpredsjednik Vlade i ministar prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine. U svojem pozdravnom govoru Ministar je istaknuo kako prvih 25 godina djelovanja inženjerskih komora u Hrvatskoj predstavlja čvrst temelj za izgradnju profesionalnog okružja koje se odlikuje odgovornošću, etičnošću i stručnošću. Istaknuo je ulogu inženjerske struke u razvoju infrastrukturnih i tehnoloških rješenja te u oblikovanju društvenih vrijednosti i unaprjeđenju kvalitete života građana. Inženjeri su postali ključni nositelji razvoja u raznim sektorima, uključujući građevinarstvo, energetiku, promet i informatiku, čime se potvrđuje njihova važnost za budućnost Hrvatske. Rajka Bunjevac, predsjednica Hrvatske komore arhitekata, istaknula je kako je

odgovornost vodstva komora usmjerena na kontinuirano oblikovanje okružja koje znatno utječe na graditeljsku struku, budućnost zemlje i kvalitetu života građana. Istaknula je važnost kreativnog i inovativnog pristupa u rješavanju profesionalnih izazova, bilo da se radi o urbanističkome planiranju, arhitektonskome oblikovanju, infrastrukturnim projektima bilo o tehnološkim inovacijama. Ključna zadaća struke, prema njezinim riječima, jest promišljati dugoročno, anticipirati buduće potrebe i stvarati prostore koji su funkcionalni, estetski vrijedni i održivi. Budućnost inženjerima u graditeljstvu donosi izazove inovacije, održivosti, novih tehnologija, digitalizacije i umjetne inteligencije.

Nina Dražin Lovrec, predsjednica Hrvatske komore inženjera građevinarstva, istaknula je kako inženjeri nisu samo graditelji, već i pokretači promjena. Naglasila je da je znanje temelj njihova rada, koje ne služi isključivo struci, već i društvu u cjelini, uključujući sadašnje i buduće generacije. Istaknula je kako svi inženjeri trebaju biti ponosni zbog dosadašnjeg doprinosa u oblikovanju suvremene Hrvatske te na hrabrost u budućim projektima koji će dodatno unaprijediti prostor i kvalitetu života.

Vedran Car, predsjednik Hrvatske komore ovlaštenih inženjera geodezije, istaknuo je kako su ažurirane prostorne evidencije ključan temelj za odgovorno i učinkovito upravljanje zemljištem, i to ne samo na individualnoj razini, već i za državu u cjelini. Naglasio je da je primarni cilj Komo-

Nina Dražin Lovrec, predsjednica Hrvatske komore inženjera građevinarstva

Zajednička fotografija tijekom dodjele priznanja inženjerima zaslužnima za napredak struke i razvoj komora

re unaprijediti profesionalne standarde, osigurati kvalitetu geodetskih usluga te zaštititi rad certificiranih stručnjaka. U tome smjeru već su poduzeti ključni koraci za poboljšanje radnih uvjeta, a očekuje se da će daljnje aktivnosti dodatno potaknuti zanimanje za geodetsku struku i kontinuirano stručno usavršavanje. Darko Slivar, predsjednik Hrvatske komore inženjera strojarstva, govorio je o ključnoj ulozi inženjera strojarstva u graditeljstvu, posebno u kontekstu razvoja novih tehnologija i rastuće potražnje za učinkovitim i održivijim rješenjima. Istaknuo je da upravo inovacije u tome području omogućuju veću udobnost, energetska učinkovitost i tehnološki napredak, čime inženjeri strojarstva ostaju na čelu razvoja i unaprjeđenja modernih sustava. Natko Vučković, predsjednik Hrvatske komore inženjera elektrotehnike, istaknuo je kako se elektrotehnika danas smatra jednim od najdinamičnijih područja unutar graditeljstva. Naglasio je važnost kontinuirane promocije elektrotehnike među mladim inženjerima, čemu se Komora posvećuje već 25 godina kroz stručni doprinos i podršku. Posebno je istaknuo da su mladi inženjeri ključni za budućnost i razvoj elektrotehničke struke te da za njih u Hrvatskoj postoje znaćan potencijal i prilike za zapošljavanje.

Svećana dodjela priznanja istaknutim inženjerima

Povodom obilježavanja 25. obljetnice djelovanja inženjerskih komora u Hrvatskoj, dodijeljene su plakete istaknutim inženjerima koji su svojim radom i doprinosom obilježili rad inženjerskih komora. Priznanja Hrvatske komore inženjera građevinarstva primili su dr. sc. Mirko Orešković, dipl.ing.građ., koji je bio predsjednik Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu od 2000. do 2001. godine, dr. sc. Petar Đukan, dipl.ing.građ., koji je tu funkciju obnašao u razdoblju od 2005. do 2006., te Zvonimir Sever, dipl.ing.građ., dugogodišnji predsjednik Hrvatske komore inženjera građevinarstva od 2009. do 2018. godine. Hrvatska komora arhitekata odala je priznanje Ivanu Franiću, dipl.ing.arh., dipl.ing.građ., koji je bio predsjednik Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu od 1998. do 2000. godine. Također su nagrađeni Zlatko Hanžek, dipl.ing.arh., koji je vodio Razred arhitekata Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu od 2000. do 2005., te Zdravko Mehmet, dipl.ing.arh., koji je istu funkciju obnašao u razdoblju od 1998. do 2000. godine. U Hrvatskoj komori inženjera geodezije nagrađeni su Damir Delač, dipl.

ing.geod., koji je bio predsjednik Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu u dva mandata (2001.-2002. i 2006.-2007.), te predsjednik Razreda inženjera geodezije od 1998. do 2000. godine. Plaketu su dobili i Ivica Mikić, dipl.ing.geod., koji je predsjedavao Razredom inženjera geodezije od 2000. do 2005., te Mladen Babić, dipl.ing.geod., koji je tu funkciju obavljao od 2005. do 2007. godine.

Hrvatska komora inženjera strojarstva nagradila je Tomislava Tkalčića, dipl.ing.stroj., koji je bio predsjednik Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu od 2007. do 2009. godine. Priznanja su primili i Ivan Sučić, dipl.ing.stroj., koji je bio dopredsjednik Razreda inženjera strojarstva Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu, te Željko Dorić, dipl.ing.stroj., koji je obnašao dužnost predsjednika Hrvatske komore inženjera strojarstva od 2018. do 2022. godine. Hrvatska komora inženjera elektrotehnike dodijelila je priznanja Davoru Pavloviću, dipl.ing.el., koji je bio predsjednik Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu (HKAIG) od 2003. do 2004. godine, te Živki Radoviću, dipl.ing.el., koji je vodio Hrvatsku komoru inženjera elektrotehnike (HKIE) od 2018. do 2023. godine.